

İZMİR
10.06.2021

Sayı : YMM.03.2021_51

Konu: 7326 sayılı yasadaki matrah artırımını, işletme kayıtlarının düzeltilmesi, inceleme ve tarhiyat aşamasındaki işlemler, taşınmaz ve ATİK'lerin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeler.

Muhasebe Müdürlüğüne,

9.6.2021 tarihli Resmi Gazetede 7326 sayılı yasa yayınlanmıştır. matrah artırımını, işletme kayıtlarının düzeltilmesi, inceleme ve tarhiyat aşamasındaki işlemler, taşınmaz ve ATİK'lerin değerlendirilmesine ilişkin düzenlemeler kısaca aşağıda yer verilmiştir. Yapılandırma ile ilgili düzenlemeler ayrıca ayrı bir sirküler ile açıklanacaktır.

A)MATRAH ARTIRIMI:

1) Matrah artırımının kapsadığı dönem ve vergiler:

Matrah artırımını **2016-2020** dönemlerine ait

- Gelir Vergisi
- Kurumlar Vergisi
- Gelir Stopaj Vergisi (bazı beyan türlerinden)
- Katma Değer Vergisini kapsamaktadır.

Matrah artırımının en son **başvuru tarihi 31.8.2021** olarak belirlenmiştir.

2) Gelir Vergisi matrah artırımını:

Gelir Vergisi mükelleflerinin matrah artışına ilişkin tablo aşağıdaki gibidir.

Yıl	Matrah Artış Oranı (%)	Asgari Artırılacak Tutar				
		Bilanço/serbest meslek Def. Tutanlar	İşletme Def. Tutanlar	GMSİ	Diğer Kazanç Türleri	Vergi Oranı (*)
2016	35	47.000	31.900	9.400	31.900	20
2017	30	49.800	33.200	9.960	33.200	20
2018	25	52.900	35.250	10.580	35.250	20
2019	20	56.200	37.500	11.240	37.500	20
2020	15	63.700	42.500	12.740	42.500	20

(*) Artırımında bulunulan yıla ait yıllık beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş ve bu vergi türleri için bu Kanun'un 2. ve 3. (yapılandırma) maddelerinden yararlanmayanlar için indirimli vergi oranı % 15'tir.

3) Kurumlar Vergisi matrah Artırımı:

Yıl	Matrah Artış Oranı	Asgari matrah artırımı	Vergi Oranı	İndirimli Vergi Oranı (*)
2016	35	94.000	20	15
2017	30	99.600	20	15
2018	25	105.800	20	15
2019	20	112.400	20	15
2020	15	127.500	20	15

(*) Artırımda bulunulan yıla ait kurumlar vergisi beyannamelerini kanuni sürelerinde vermiş, tahakkuk eden vergilerini süresinde ödemiş olan kurumlardan bu Kanun'un 2. ve 3. (yapılandırma) maddelerinden yararlanmayanlar için indirimli vergi oranı uygulanacaktır.

4) GV/KV Stopaj Vergi Artırımı:

Aşağıdaki stopaj türlerinden ilgili yıldaki toplam gayrisafi ödeme tutarından artırımda bulunulabilir. Biri yada birkaçından vergi artırımından yararlanılması mümkündür.

Stopaj vergi artırımı için gelir/kurumlar vergisinden matrah artırım şartı yoktur.

Yıl	Ücret	Serbest Meslek	Kira	YYİO	Zirai Ödeme	Esnaf muaflığı kapsamında
2016	% 6	% 6	% 6	% 1	ilgili yıllar için geçerli oranın %25'i	ilgili yıllar için geçerli oranın %25 i
2017	% 5	% 5	% 5	% 1		
2018	% 4	% 4	% 4	% 1		
2019	% 3	% 3	% 3	% 1		
2020	% 2	% 2	% 2	% 1		

5) KDV vergi artırım:

KDV mükellefleri tarafından verilen beyannamelerde yer alan hesaplanan katma değer vergisinin yıllık toplamı üzerinden aşağıdaki tabloda yer alan oranlarda vergi artırım yapılması gerekmektedir.

Yıl	Vergi Artırım Oranı
2016	% 3
2017	% 3
2018	% 2,5
2019	% 2
2020	% 2

Hiç beyanname verilmemesi, bir-iki döneme beyanname verilmesi, en az 3 döneme beyanname verilmesi, verilen beyannamelerin tamamının istisna kapsamında, tecil terkin kapsamında veya çeşitli nedenlerle tüm dönemlerde hesaplanan KDV olmayan mükelleflerin matrah artırım durumları kanunda açıklanmıştır.

6) Matrah artırımında ödeme:

Matrah artırımına ilişkin ödemeler peşin yada 30.09.2021 tarihinden başlamak üzere diğer taksitlerini ise bu takip eden ikişer aylık dönemler hâlinde altı eşit taksitte ödemeleri ödenmesi gerekmektedir.

Matrah veya vergi artırımını sonucunda tahakkuk eden vergilerin tamamının ilk taksit ödeme süresi içerisinde peşin olarak ödenmesi hâlinde, bu vergilerden %10 indirim yapılır ve katsayı uygulanmaz.

7) Matrah artırımında ortak hükümler:

Matrah artırımını 7256 sayılı yasanın 5. Maddesinde düzenlenmiş olup, özellikli durumlar ilgili maddede ayrıntılı yazılmıştır.

Artırılan tutarlar gider maliyet unsuru olarak dikkate alınmaz.

Ödenen vergiler, gelir veya kurumlar vergisi matrahlarının tespitinde gider veya maliyet unsuru olarak kabul edilmez; indirim, mahsup ve iade konusu yapılmaz.

Matrah artırımını sonucu tahakkuk eden vergiler vadesinde ödenmez ise artırımın vecibelerinden yararlanılamaz. Ancak ödeme yükümlülüğü devam etmektedir.

Defter ve belgelerin muhafaza ve ibrazına ilişkin hükümlerinin uygulanmasına engel teşkil etmez.

Matrah/vergi artırımını yapılan dönemlere ilişkin tahakkuk eden vergiler süresinde ödenmesi durumunda artırılan vergi türlerinden kanunda yazılı durumlar hariç(karşıt inceleme, iade vb) vergi incelemesi, tarhiyat yapılmayacaktır.

Artırımda bulunan mükellefler hakkında kanunun yayımından önce başlanılan vergi incelemeleri ve takdir işlemlerinin, 2/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil) sonuçlandırılmaması hâlinde, bu işlemlere devam edilmez. Matrah artırımını raporun vergi dairesi kayıtlarına girmesinden önce yapılırsa artırılan matrah/vergi yapılacak tarhiyatta dikkate alınır.(mahsup edilir)

İnceleme yapılan dönemler içinde matrah artırımından yararlanılabilir.

Gelir ve Kurumlar Vergisi mükelleflerinin matrah artırımında buldukları yıllara ait zararların %50'si 2021 ve izleyen yılların karlarından mahsup edilemeyecektir.

Gelir ve kurumlar vergisi mükelleflerinin bu fıkra hükmünden yararlanarak beyan ettikleri matrahları artırmaları hâlinde, daha önce tevkif yoluyla ödemiş oldukları vergiler, artırılan matrahlar üzerinden hesaplanan vergilerden mahsup edilmez.

B)İNCELEME VE TARHİYAT SAFHASINDA BULUNAN İŞLEMLER:

Bu yasanın yayımı tarihinden (9.6.2021) tarihinden önce, kanunun kapsadığı dönemlere (30.4.2021 önceki, beyana tabi vergilerde bu döneme kadar beyan edilmesi gereken) ilişkin vergi incelemesine başlanılan incelemelere devam edilir.

İncelemelerin tamamlanması durumunda ihbarnamelere dava açma süresi içerisinde (30 gün) vergi aslının %50 si, kanunun yayımına kadar (9.6.2021) Yİ-ÜFE, sonrasında gecikme faizi ile ödenmesi durumunda cezanın tamamı ve vergi aslının yarısı alınmaz. Vergi aslına bağlı olmayan cezalarda ise %25 i bu yasa kapsamında ödenmesi durumunda kalan %75 i kaldırılacaktır.

İncelenen dönemler için matrah artırımı yapılmış olması durumunda 2.8.2021 tarihine kadar tamamlanmayan incelemelere devam edilmez. Matrah artırımı raporun vergi dairesine kayıt tarihinden önce tamamlanması durumunda artırılan matrah/vergi tutarları yapılacak tarhiyatta dikkate alınacaktır.

Kanunun yayımı tarihinden önce tamamlanan ancak daha sonra vergi dairesine intikal eden vergi inceleme raporları/takdir komisyonu kararları üzerine düzenlenen ihbarnamelere de bu yasa kapsamında yararlanması mümkündür. Yine yayımı tarihinden önce uzlaşma talebinde bulunulmuş, henüz uzlaşma günü gelmemiş yada uzlaşma temin edilememekle beraber vergi ceza ihbarnameler tebliğ edilmemiş alacaklar içinde uygulanacaktır.

Gümrük vergileri ile ilgili de kanunda düzenlemeler yer almaktadır.

B) İŞLETME KAYITLARININ DÜZELTİLMESİ

1) İşletmede mevcut olduğu hâlde kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

31.8.2021 tarihine kadar işletmelerinde mevcut kayıtlarda yer almayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşları kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedel ile bir envanter listesi ile vergi dairelerine bildirmek suretiyle defterlerine kaydedebilirler. Bildirime dâhil edilen kıymetler için amortisman ayırmaz.

Emtia için ayrılan karşılık, ortaklara dağıtılması veya işletmenin tasfiye edilmesi hâlinde sermayenin unsuru sayılır ve vergilendirilmez. Makine, teçhizat ve demirbaşlar envantere kaydedilir ve ayrılan karşılık birikmiş amortisman addolunur.

Beyan edilen; makine, teçhizat, demirbaş ve emtiaların bedeli üzerinden tabii olduğu oranların yarısı esas alınarak KDV hesaplanır ve ayrı bir beyanname ile sorumlu sıfatıyla beyan edilerek, beyanname verme süresi içinde ödenir. Makine, teçhizat ve demirbaşlar üzerinden ödenen bu vergi, hesaplanan katma değer vergisinden indirilemez. Emtia üzerinden ödenen vergi genel esaslara göre indirilir.

Bu madde kapsamında beyan edilen kıymetlerin satılmasında satış bedeli, beyan edilen değerden daha düşük olamaz.

Beyan edilen kıymetler ÖTV giren mallarda olması durumunda ÖTV sinin de aynı sürede beyan ve ödemesi yapılması gerekmektedir.

2) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlar

Kayıtlarında yer aldığı hâlde işletmelerinde mevcut olmayan emtia, makine, teçhizat ve demirbaşlarını, 31/8/2021 tarihine kadar (bu tarih dâhil), emtialar bakımından aynı nev'iden emtialara ilişkin cari yıl kayıtlarına göre tespit edilen gayrisafi kâr oranını, makine,

teçhizat ve demirbaşlar bakımından kendilerince veya bağlı oldukları meslek kuruluşunca tespit edilecek rayiç bedellerini dikkate alarak fatura düzenlemek ve her türlü vergisel yükümlülüklerini yerine getirmek suretiyle kayıt ve beyanlarına intikal ettirebilirler.

i

Geçmişe yönelik vergi cezası ve gecikme faizi uygulanmaz.

3) Kayıtlarda yer aldığı hâlde işletmede bulunmayan kasa mevcudu ve ortaklardan alacaklar

31/12/2020 tarihi itibarıyla düzenledikleri bilançolarında görülmekle birlikte işletmelerinde bulunmayan kasa mevcutları ve ortaklarından alacaklı bulunduğu tutarlar ile ortaklara borçlu bulunduğu tutarlar arasındaki net alacak tutarları ile **bunlarla ilgili diğer hesaplarda** yer alan işlemlerini **31/8/2021** tarihine kadar (bu tarih dâhil) vergi dairelerine beyan etmek suretiyle kayıtlarını düzeltebilirler.

Beyan edilen tutarlar üzerinden **%3 oranında** hesaplanan vergi, beyanname verme süresi içinde ödenir.

C) TAŞINMAZ VE AMORTİSMANA TABİ İKTİSADİ KIYMETLERİN YENİDEN DEĞERLENDİRİLMESİ

Aktiflerine kayıtlı bulunan taşınmazlar ile amortismanına tabi diğer iktisadi kıymetlerini (sat-kirala-geri al işlemine veya kira sertifikası ihracına konu edilen taşınmaz ve iktisadi kıymetler hariç) **31/12/2021** tarihine kadar Yİ-ÜFE ile yeniden değerleyebilirler. Değerleme kıymet ve birikmiş amortismanları dikkate alınarak yapılır. Değer artışı, taşınmazların yeniden değerlendirme sonrası ve yeniden değerlendirme öncesi net bilanço aktif değerleri arasındaki farktır.

Kapsamında yapılan yeniden değerlendirme sonrası pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışı tutarı üzerinden **%2 oranında** hesaplanan vergi, yeniden değerlendirme işleminin yapıldığı tarihi izleyen ayın sonuna kadar bir beyanname ile gelir veya kurumlar vergisi yönünden bağlı olunan vergi dairesine beyan edilir ve ilk taksiti beyanname verme süresi içinde, izleyen taksitler beyanname verme süresini takip eden ikinci ve dördüncü ayda olmak üzere üç eşit taksitte ödenir.

Pasifte özel bir fon hesabında gösterilen değer artışları, satılması esnasında kazancın tespitinde dikkate alınmaz.

Saygılarımızla.

Sun Bağımsız Denetim ve
Yeminli Mali Müşavirlik A.Ş.